

Література:

1. Бурячок В. Л. Основи формування державної системи кібернетичної безпеки: монографія / В. Л. Бурячок. К.: НАУ, 2013. 432 с.
2. Косошов О. М., Сірик А. О. Завдання захисту національного інформаційного простору за досвідом ведення гібридної війни РФ на сході України. Системи озброєння і військова техніка. 2017. № 1 (49). С. 38–41.
3. Малик Я. Інформаційна безпека України: стан та перспективи розвитку. Ефективність державного управління. 2015. Вип. 44. С. 13–20. URL: http://www.lvivacademy.com/vidavnitstvo_1/edu_44/fail/ch_1/3.pdf (дата звернення 28.12.2021)

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-181-7-13>

РОЛЬ ДЕРЖАВ БЕНІЛЮКСУ В БОРОТБІ З ТОРГІВЛЕЮ ЛЮДЬМИ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ ОФІЦІЙНОГО САЙТУ BENELUX)

Моїсєєва Т. М.

*кандидат історичних наук,
доцент кафедри міжнародних відносин та права*

Кудлай І. В.

*старший викладач кафедри міжнародних відносин та права
Національний університет «Одеська політехніка»
м. Одеса, Україна*

Бенілюкс, як *економічний союз* трьох держав (Бельгії, Нідерландів, Люксембургу) було створено після підписання договору 1958 р. [10].

17 червня 2008 року, в Гаазі, було підписано оновлений договір Бенілюксу (набув чинності 1 січня 2012 року), разом із двома іншими документами: Декларацією та Протоколом про привілеї та імунітети Союзу Бенілюксу. Оновлений договір укладався на невизначений термін та брав до уваги нові аспекти співпраці Бенілюксу та сучасну федеративну державну структуру Бельгії. Рамкова угода нараховує 40 статей.

Оновленим Договором Бенілюксу: **1) зафіксовано зміну назви** об'єднання (з Економічного союзу Бенілюксу на *Союз Бенілюксу*); **2) окреслено сфери співробітництва** (внутрішній ринок та економічний союз; сталий розвиток; правосуддя та внутрішні справи); **3) визначено**

управлінську структуру (Комітет Міністрів Бенілюксу, Рада Бенілюксу, Парламент Бенілюксу, Суд Бенілюксу, Генеральний секретаріат Бенілюксу) [2].

Сфери співробітництва розроблені в чотирирічній *Спільній робочій програмі* (затверджується Комітетом Міністрів Бенілюксу), та конкретизовані в *річних планах* роботи Генерального Секретаріату Бенілюксу в Брюсселі.

Комітет Міністрів Бенілюксу є вищим органом, що приймає рішення і визначає орієнтири та пріоритети співпраці в Союзі Бенілюкс. Комітет міністрів складається щонайменше з одного представника, на міністерському рівні, від трьох країн. На засіданнях Комітету міністрів *по черзі головують* члени з Бельгії, Люксембургу та Нідерландів *протягом одного календарного року*. Впродовж 2021р., в Комітеті Міністрів Бенілюксу, головує Бельгія [1].

Важливою складовою діяльності держав Бенілюксу (у сфері безпеки), є боротьба з торгівлею людьми, що зафіксовано в розділі «L'ambition d'un espace de sécurité commun» («Амбіції спільної зони безпеки») Програми спільної роботи на 2021-2024 роки [6].

Заслуговує на увагу інформація, представлена на сайті Benelux, 30.07.2021 р., у Всесвітній день боротьби з торгівлею людьми (доповнюється і деталізується іншими публікаціями сайту), яка дає уявлення про заходи, в цій сфері, за п'ятирічний період (2016-2021 рр.).

В публікації зауважено, що торгівля людьми має транснаціональний характер, продукує значну кількість жертв (як сексуальних, так і економічних), порушує всі демократичні цінності. Названі фактори обумовлюють необхідність активізації міждисциплінарного транскордонного співробітництва для профілактики та протидії цим видам злочинів.

Діяльність країн Бенілюкс, в питанні боротьби з торгівлею людьми, здійснюється в різноманітних напрямках та формах.

Приміром, у 2016 р., було проведено навчальний день, в ході якого, працівники центрів розміщення жертв торгівлі людьми, мали можливість обмінятися досвідом та знаннями, що сприяло зміцненню координації дій соціальних працівників. В заході взяв участь посол доброї волі Управління ООН з наркотиків і злочинності Озарк Генрі.

Того ж року, міністри юстиції Бенілюксу підтвердили наміри посилити співпрацю між різними інституціями, задіяними в боротьбі з торгівлею людьми: органами юстиції та поліції, центрами прийому та допомоги потерпілим, службами імміграції, інтеграції і праці, соціальною інспекцією. Головний наголос було зроблено на розвиток транскордонного та міждисциплінарного співробітництва, зокрема «через

організацію спільних навчальних курсів та створення контактних пунктів для сприяння транскордонному обміну».

Суттєвою ознакою практичної діяльності держав Бенілюксу у протидії торгівлі людьми, є залучення професіоналів різних рівнів (державного, місцевого, галузевого) та фаху. Подібні акції були проведені у 2017 р. (проблема захисту дітей, які постраждали від торгівлі людьми) та 2018 р. (питання організації медичної допомоги потерпілим) [5].

Не менше значення, для формування компетентної відповіді на нові виклики, має «інформаційне» забезпечення. У 2021 р. вийшла друком інформаційна брошура, розрахована на професіоналів та зацікавлених партнерів, «які у своїй повсякденній практиці можуть безпосередньо контактувати з жертвами торгівлі людьми».

Видання містить інформацію про: кримінальні аспекти торгівлі людьми в кожній із трьох країн; організації, які займаються проблемою торгівлі людьми; процедури здійснення прийому та надання допомоги жертвам [3; 4; 5].

Новим імпульсом, в реалізації поставлених завдань, стало підписання (2019 р.), міністрами юстиції країн Бенілюксу, Декларації про боротьбу з торгівлею людьми (Декларація про наміри). Документ, зокрема, передбачав обмін передовим досвідом та практиками – як між державами Бенілюксу, так і з європейськими партнерами (Франція, Німеччина); координацію зусиль профільних служб та неурядових організацій [5; 7].

17 березня 2021 р., відбулася віртуальна експертна зустріч з питань проституції та торгівлі людьми, в якій взяли участь близько шістдесяти експертів з трьох країн. В ході обговорення, обміну думками, було акцентовано на необхідності зосередитися на профілактичній роботі та посиленні транскордонного співробітництва у протистоянні цим викликам.

Особливу увагу експерти приділили ролі інтернету та соціальних мереж, які «становлять небезпеку в контексті сексуальної експлуатації, але можуть і повинні відігравати ключову роль у контексті інформування та запобігання» [8].

Отже, аналіз інформації, розміщеної на офіційному сайті Benelux, дозволяє виділити наступні форми та напрямки діяльності держав Бенілюксу, у сфері боротьби з торгівлею людьми: опрацювання проблеми та підготовка рекомендацій на експертному рівні; інформаційне забезпечення та організація навчальних заходів; залучення до практичної роботи фахівців, державних чиновників, представників громадських, приватних та неурядових організацій; активізація транскордонного співробітництва.

Література:

1. A propos du Benelux. Institutions (Про Бенілюкс. Установи). URL: <https://www.benelux.int/fr/benelux-unie/institutions> (дата звернення 5.12.2021)
2. A propos du Benelux. Traité Benelux (Про Бенілюкс. Договір Бенілюксу). URL: <https://www.benelux.int/fr/benelux-unie/nouveau-traite-benelux> (дата звернення 5.12.2021)
3. Brochure Benelux: lutter contre la traite des êtres humains par-delà les frontières (Брошура Бенілюксу: боротьба з торгівлею людьми через кордони). URL: <https://www.benelux.int/fr/nouvelles/brochure-benelux-lutter-contre-la-traite-des-etres-humains-par-dela-les-frontieres> (дата звернення 5.12.2021)
4. Coopération Benelux en vue de l'accueil des victimes de la traite des êtres humains (Співпраця країн Бенілюксу для прийому жертв торгівлі людьми). URL: <https://www.benelux.int/fr/publications/publications/cooperation-benelux-en-vue-de-laccueil-des-victimes-de-la-traite-des-etres-humains/> (дата звернення 5.12.2021)
5. Journée mondiale de lutte contre la traite des êtres humains: la coopération entre pays voisins est essentielle (Всесвітній день боротьби з торгівлею людьми: співпраця між сусідніми країнами важлива!). URL: <https://www.benelux.int/fr/nouvelles/journee-mondiale-de-lutte-contre-la-traite-des-etres-humains-la-cooperation-entre-pays-voisins-est-essentielle> (дата звернення 5.12.2021)
6. L'ambition d'un espace de sécurité commun. URL: <https://www.benelux.int/fr/programme-de-travail-commun-2021-2024/een-open-benelux/> (дата звернення 5.12.2021)
7. Les pays du Benelux coopèrent pour une meilleure protection des victimes de la traite des êtres humains dans l'Union européenne (Країни Бенілюксу співпрацюють для кращого захисту жертв торгівлі людьми в Європейському Союзі). URL: <https://www.benelux.int/fr/nouvelles/les-pays-du-benelux-cooperent-pour-une-meilleure-protection-des-victimes-de-la-traite-des-etres-humains-dans-lunion-europeenne> (дата звернення 5.12.2021)
8. Session d'experts du Benelux sur la traite des êtres humains (Експертна сесія Бенілюксу з питань торгівлі людьми). URL: <https://www.benelux.int/fr/nouvelles/session-dexperts-du-benelux-sur-la-traite-des-etres-humains> (дата звернення 5.12.2021)
9. Офіційний сайт Benelux. URL: <https://www.benelux.int/fr> (дата звернення 5.12.2021)
10. Соловійова А. Європейська політика країн Бенілюксу (1945-2014): до історіографії питання. Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки. 2019. Вип. 28. С. 383-397. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mzu_2019_28_20